

RAHANDUSMINISTEERIUM

2025. AASTA RIIGIEELARVE SEADUSE EELNÕU MUUDATUSETTEPANEKUD II LUGEMISELE

Tallinn 2024

Sissejuhatus

2025. aasta riigieelarve seaduse eelnõule esitatud muudatusettepanekud on üles ehitatud lähtudes 2025. aasta riigieelarve seaduseelnõu struktuurist ning kajastatud on ainult muutuvaid riigieelarve tulude, kulude, investeeringute ja finantseerimistingute eelarveid. Ühe muudatusettepanekuna käsitletakse kõikide muudatuste kogumit, mis avaldavad mõju antud administratiivse liigenduse üksuse (haldusala, valitsemisala) eelarve vahendite jaotusele, kusjuures need muudatusettepanekud, mis on seotud mitme haldus- või valitsemisalaga, on selgitatud selle haldus- või valitsemisala juures, kelle eelarve muudatusega suureneb. Muudatusettepanekute selgitused on toodud tabelite all.

Kulude ja investeeringute vähendusedettepanekud esitatakse (+) märgiga ja suurendusedettepanekud (-) märgiga. Ümardamine tuhande euronit võib põhjustada väikeseid erinevusi tabeli ja selgitustes toodud andmete võrdlemisel. 2024. aasta eelarve eelnõu koostamise aluseks on täiseurodes andmed. Eelnõu esitatakse Riigikogule kinnitamiseks tuhandetes eurodes.

I ÜLEVAADE 2025. AASTA RIIGIEELARVE MUUTMISE SEADUSEST

Teha eelnõus järgmised muudatused:

§ 1. Muudatused riigieelarve vahendites (tuhandetes eurodes)

VABARIIGI VALITSUS

Tabel 1. Vabariigi Valitsus, tuhat eurot

	2025. aasta riigieelarve eelnõu		Muudatus II lugemisele		2025. aasta täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-3 319 215	-851 521	26	26	-3 319 189	-851 495
Vabariigi Valitsuse reservid	-166 658	-166 658	26	26	-166 632	-166 632

Muudatusega suunatakse 619 758 eurot Kliimaministeeriumile, 7337 eurot Kultuuriministeeriumile, 126 194 eurot Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile, 685 993 eurot Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile ning 69 625 eurot Sotsiaalministeeriumile, vt täpsemalt selgitust vastava valitsemisala valitsemisalade vaheliste muudatuste juures.

Valitsemisalade vaheline muudatus

Rahandusministeerium suunab **1 481 128 eurot** ja **Siseministeerium** suunab **1440 eurot Vabariigi Valitsuse reservi**, kuna Riigi Kinnisvara AS uuendas riigimajade rendimaksete prognoose ja jaotust valitsemisalade vahel. Rahandusministeeriumi eelarvesse olid algselt planeeritud nelja riigimaja (Pärnu, Jõhvi, Rakvere, Viljandi) kulud arvestades, et Riigi Kinnisvara ASiga sõlmitakse ühtne rendileping, kuid see ei rakendunud.

JUSTIITSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 2. Justiitsministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

	2025. aasta riigieelarve eelnõu		Muudatus II lugemisele		2025. aasta täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-387 659	-224 627	-101	-101	-387 761	-224 729
Tulemusvaldkond: ÕIGUSRIIK	-207 583	-160 257	-101	-101	-207 685	-160 359
Usaldusväärse ja tulemusliku õigusruumi programm						
Karistuste täideviimise korraldamine	-71 650	-69 522	-101	-101	-71 752	-69 624
INVESTEERINGUD	-28 740	-9 722	-552	-552	-29 293	-10 275
IT investeeringud	-23 659	-9 664	-552	-552	-24 211	-10 216

Valitsemisalade vaheline muudatus

Rahandusministeerium suunab Justiitsministeeriumi valitsemisala eelarvesse Registrate ja Infosüsteemide Keskusele (RIK) **552 368 eurot**, vastavalt projekti juhtrühmas kokkulepitud arendusplaanile uue dokumendihaldussüsteemi arendamiseks. Kulude eelarve oli kavandatud Riigi Tugiteenuste keskuse kui tellija eelarvesse ning tõstetakse arenduspartneri RIK eelarvesse.

Siseministeerium suunab Justiitsministeeriumi valitsemisala eelarvesse 101 494 eurot arestimaja teenuse osutamise kulude katteks. Tulenevalt ministeeriumite vahelisest kokkuleppest võtab Tallinna vangla alates 01.04.2025 arestimaja teenuse üle.

KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 3. Kliimaministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

	2025. aasta riigieelarve eelnõu		Muudatus II lugemisele		2025. aasta täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
TULUD	1 145 930	0	-16	0	1 145 914	0
Saadud toetused	536 978	0	-16	0	536 962	0
KULUD	-1 065 246	-204 185	-620	-620	-1 065 866	-204 804
Tulemusvaldkond: KLIIMA, ENERGEETIKA JA ELURIKKUS	-168 964	-63 069	-525	-525	-169 489	-63 593
Elurikkuse, metsanduse ja keskkonnakorralduse programm						
Elurikkuse kaitse tagamine	-22 750	-13 203	-207	-207	-22 957	-13 410
Metsanduse ja jahinduse arengu suunamine	-13 914	-12 022	-82	-82	-13 996	-12 103
Keskkonnakorralduse arengu suunamine	-4 489	-2 515	-37	-37	-4 526	-2 551
Kiirgusohutuse tagamine	-1 771	-1 418	-29	-29	-1 800	-1 447
Kesksete IT-teenuste osutamine teistele valitsemisaladele	-16 679	-11 806	-24	-24	-16 703	-11 831
Energeetika, maavarade ja välisõhu programm						
Maapõue uurimine, kasutamine ja geoloogia alane kompetents	-7 383	-5 237	-100	-100	-7 482	-5 336
Õhukvaliteedi parendamine	-16 936	-5 356	-20	-20	-16 955	-5 376
Rohereformi ja kliimapoliitika programm						
Kliimamuutuste leevendamine ja kliimamuutustega kohanemine	-14 675	-916	-2	-2	-14 677	-918
Rohereformi, keskkonnateadlikkuse ja –hariduse edendamine	-16 599	-5 845	-24	-24	-16 624	-5 869
Tulemusvaldkond: ELUKESKKOND, LIIKUVUS JA MERENDUS	-876 618	-141 116	-95	-95	-876 713	-141 211

	2025. aasta riigieelarve eelnõu		Muudatus II lugemisele		2025. aasta täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
Elukeskkonna ja ringmajanduse programm						
Ringmajanduse korraldamine	-7 165	-4 155	-36	-36	-7 201	-4 191
Mere ja vee programm						
Merekeskkonna kaitse tagamine	-2 743	-2 615	-0,387	-0,387	-2 743	-2 615
Vee säästliku kasutamise ja kaitse tagamine	-22 910	-12 135	-59	-59	-22 969	-12 194

Valitsemisalade vaheline muudatus

Pärnu, Jõhvi ja Rakvere riigimajades loobuti plaanist üle minna ühtsele üürilepingule Riigi Kinnisvara AS ja Rahandusministeeriumi vahel, mistõttu tõstetakse **Vabariigi Valitsuse reservist 619 758 eurot Kliimaministeeriumi** valitsemisalasse Keskkonnaameti, Keskkonnaagentuuri ja Keskkonnaministeeriumi Infotehnoloogiakeskuse eelarvesse tagasi riigimajade üüriks.

Valitsemisala-sisene muudatus (tuludes)

Välisvahendite tulusid vähendatakse **15 804 eurot**. „Väikeste moodulreaktorite strateegiate tehniline analüüs“ projektis korrigeeritakse riikliku kaasfinantseerimise määra ja projektis „Korterelamute energiatõhususe suurendamine“ korrigeeritakse käibemaksu summat. Muudatus ei mõjuta kulude eelarvet.

KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 4. Kultuuriministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

	2025. aasta riigieelarve eelnõu		Muudatus II lugemisele		2025. aasta täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-335 725	-263 331	-7	-7	-335 732	-263 338
Tulemusvaldkond: KULTUUR JA SPORT	-316 859	-258 291	-7	-7	-316 867	-258 299
Kultuuriprogramm						
Etenduskunstide poliitika kujundamine ja rakendamine	-43 745	-39 993	-8	-8	-43 752	-40 001
Meediapoliitika kujundamine ja rakendamine	-43 415	-43 415	-11	-11	-43 427	-43 427
Raamatukogupoliitika kujundamine ja rakendamine	-15 362	-15 362	-9	-9	-15 371	-15 371
Rahvakultuuripoliitika kujundamine ja rakendamine	-14 678	-10 851	-3	-3	-14 680	-10 854
Muuseumi- ja muinsuskaitsepoliitika kujundamine, rakendamine	-51 141	-47 289	151	151	-50 991	-47 138

	2025. aasta riigieelarve eelnõu		Muudatus II lugemisele		2025. aasta täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
Kultuuri valdkondadeülene arendamine	-30 284	-11 716	-189	-189	-30 473	-11 905
Spordiprogramm						
Saavutusspordi toetamine ja arendamine	-42 653	-38 520	62	62	-42 591	-38 458

Valitsemisalade vaheline muudatus

Riigi Kinnisvara AS ja Rahandusministeerium loobusid Rakvere riigimaja puhul ühtsest üürilepingust. Seoses sellega suunatakse **Vabariigi Valitsuse reservist 7337 eurot** täiendavalt RKAS kuludeks, et tõsta Muinsuskaitseameti ja Eesti Rahvakultuuri Keskuse 2025. aasta riigimaja üürid **Kultuuriministeeriumi valitsemisala eelarvesse**.

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Seoses maamaksu tõusuga 2025. aastast **suurendab Kultuuriministeerium kokku 68 430 euro** ulatuses valitsemisala kahe avalik-õigusliku juriidilise isiku (Eesti Rahvusraamatukogu, Eesti Rahvusringhääling) ja seitsme riigi asutatud sihtasutuse toetust. Katteallikas on valdkonnaülene institutsioonide toetus kuhu on planeeritud reserv ettenägematuteks kuludeks.

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Tulenevalt 2025. aasta remonttööde plaanide korrigeerimisest muudetakse remondifondi vahendite jaotust valitsemisala programmi tegevuste vahel. Tegevuse Kultuuri valdkondadeülene arendamine eelarve suureneb kokku 257 500 eurot, tegevus Muuseumi- ja muinsuskaitsepoliitika kujundamine, rakendamine väheneb 195 500 eurot ja Saavutusspordi toetamine ja arendamine väheneb 62 000 eurot. Osa remonttöid on võimalik ära teha planeeritust varem 2024. aasta eelarvest, seoses sellega vähendatakse vastavate tegevuste 2025. aasta eelarvet.

MAJANDUS- JA KOMMUNIKATSIOONIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 5. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

	2025. aasta riigieelarve eelnõu		Muudatus II lugemisele		2025. aasta täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-1 256 128	-145 422	-3 006	-3 006	-1 259 134	-148 428
Tulemusvaldkond: HEAOLU	-985 281	-7 823	-158	-149	-985 439	-7 971
Tööturuprogramm						
Tööhõive toetamine ja areng	-972 965	-1 158	-42	-37	-973 007	-1 195
Kvaliteetse tööelu tagamine ja areng	-9 422	-4 741	-26	-24	-9 449	-4 765
Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm						
Soolise võrdsuse ja vähemuste võrdsete võimaluste edendamine	-2 366	-1 397	-65	-62	-2 431	-1 459
Soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise volinik	-527	-526	-26	-26	-553	-552

	2025. aasta riigieelarve eelnõu		Muudatus II lugemisele		2025. aasta täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS	-247 291	-124 971	-11	-22	-247 301	-124 992
Teadmussiirde programm						
Ettevõtete arendustegevuse ja innovatsiooni toetamine	-97 487	-72 575	91	68	-97 396	-72 507
Teadus- ja tehnoloogiamahuka iduettevõtluse arendamine	-7 230	-603	-12	-11	-7 242	-614
Ettevõtluskeskkond						
Ettevõtete konkurentsivõime ja rahvusvahelistumise toetamine	-80 171	-15 900	-36	-32	-80 207	-15 931
Tehnoloogia- ja arendusmahukate investeeringute soodustamine	-8 029	-7 974	-12	-11	-8 041	-7 985
Ettevõtluskeskkonna ja ettevõtlikkuse edendamine	-48 802	-23 903	-16	-12	-48 817	-23 914
Taristu valdkonna ohuennetus ja tegevuslubade andmine	-5 572	-4 016	-26	-25	-5 598	-4 042
Tulemusvaldkond: ELUKESKKOND, LIIKUVUS JA MERENDUS	-15 226	-12 629	-2 837	-2 836	-18 063	-15 464
Maa ja ruumiloome programm						
Ruumilise planeerimise poliitika kujundamine ja korraldamine	-8	-8	-2 457	-2 456	-2 465	-2 465
Maakasutuspoliitika kujundamine ja elluviimine	-5 899	-3 935	-319	-318	-6 218	-4 253
Ruumiandmete hõive, analüüsid ja kättesaadavaks tegemine	-6 940	-6 306	-61	-61	-7 001	-6 367

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Eelnõuga vähendatakse ettevõtluskeskkonna ja ettevõtlikkuse edendamise programmi tegevuse eelarvet **20 000 eurot** ja suurendatakse Taristu valdkonna ohuennetus ja tegevuslubade andmine eelarvet. Suurenenud on vajadus digijärelevalve monitooringu jaamade korrastamiseks ning vahendite soetamiseks. Alates 01.01.2025. aastast ei sõlmita enam tarbijaühendustega tegevustoetuste lepinguid ja vabanenud vahendid suunatakse ümber. Tarbijaühendus on isikute vabatahtlik ühendus, mille tegevuse eesmärk on kaitsta ning edendada tarbijate huve ja õigusi ning mis on asutatud ja registreeritud vastavalt mittetulundusühingute seadusele.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium vähendab ministeeriumi majandamiskulude eelarvet **25 689 eurot** ja suurendab Soolise Võrdõiguslikkuse ja Võrdse Kohtlemise Voliniku Kantselei eelarvet. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium loobub Soolise Võrdõiguslikkuse ja Võrdse Kohtlemise Voliniku Kantselei kärpest, vähendades ministeeriumi majandamiskulude eelarvet.

Valitsemisala-sisene tehniline muudatus (kuludes)

Seoses ministeeriumite töö ümberkorraldamisega alates 01.01.2025 aastast lisanduvad Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi uued teenused, mis tingisid vajaduse jagada tugiteenuste kulud ümber kõikide programmi tegevuste vahel.

Valitsemisalade vaheline muudatused

Riigi Kinnisvara AS ja Rahandusministeerium loobusid nelja riigimaja puhul ühtsest üürilepingust, sellega seoses suunab **Vabariigi Valitsus 126 194 eurot Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi** valitsemisalasse Maa- ja Ruumiameti ning Tööinspektsiooni eelarvesse riigimajade türiks.

Seoses ministeeriumite töö ümberkorraldamisega alates 01.01.2025. aastast suunatakse **Majandus- ja Kommunikatsiooni ministeeriumi** valitsemisalasse **2 879 770 eurot Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumist**, et katta maakasutuspoliitika, ruumilise planeerimise korraldamise ning maa- ja ruumivaldkonna ülesannete täitmiseiga seotud kulusid (üle tuleb 42 ametikohta ja nendega seotud majandamiskulud).

RAHANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 6. Rahandusministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

	2025. aasta riigieelarve eelnõu		Muudatus II lugemisele		2025. aasta täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-487 010	-124 105	1 933	1 933	-485 077	-122 172
Tulemusvaldkond: RIIGIVALITSEMINE	-479 855	-124 105	1 933	1 933	-477 922	-122 172
Halduspoliitika programm						
Riigi tugiteenuste pakkumine	-64 132	-41 326	1 963	1 963	-62 169	-39 363
Riikliku statistika tegemine	-12 509	-10 709	-30	-30	-12 539	-10 739

Muudatustega suunatakse 552 368 eurot Justiitsministeeriumile ja 1 481 128 eurot Vabariigi Valitsuse reservi, vt täpsemalt selgitust vastava valitsemisala valitsemisalade vaheliste muudatuste juures.

Valitsemisalade vaheline muudatus

Sotsiaalministeerium suunab **Rahandusministeeriumi** eelarvesse **100 833 eurot** programmi *Halduspoliitika* programmi tegevusele *Riigi tugiteenuste pakkumine* ühtse dokumendihaldus- ja arhiiviteenuse pakkumiseks Riigi Tugiteenuste Keskuse poolt Terviseametile alates 01.01.2025. aastast. Terviseamet annab üle kolme ametikoha töjõukulud ning nendega kaasnevad majandamiskulud.

REGIONAAL- JA PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 7. Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

	2025. aasta riigieelarve eelnõu		Muudatus II lugemisele		2025. aasta täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-793 473	-215 006	2 194	2 194	-791 279	-212 812
Tulemusvaldkond: PÕLLUMAJANDUS JA KALANDUS	-446 145	-56 610	-667	-667	-446 813	-57 278
Toiduohutuse programm						
Taimkaitse ja väetiste poliitika kujundamine ja rakendamine	-2 195	-1 970	-82	-82	-2 277	-2 051

	2025. aasta riigieelarve eelnõu		Muudatus II lugemisele		2025. aasta täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
Looma- ja taimetervise poliitika kujundamine ja rakendamine	-26 528	-10 496	-234	-234	-26 761	-10 730
Toiduohutuse poliitika kujundamine ja rakendamine	-13 139	-8 515	-115	-115	-13 254	-8 630
Sordiaretuse ja paljundusmaterjali poliitika kujundamine	-11 546	-7 880	-6	-6	-11 552	-7 886
Tõuaretuse poliitika kujundamine ja rakendamine	-3 345	-3 256	-1	-1	-3 346	-3 257
Mahepõllumajanduse poliitika kujundamine ja rakendamine	-27 874	-4 315	-67	-67	-27 941	-4 381
Biomajanduse programm						
Põllumajanduskeskkonna hea seisundi tagamine	-62 503	-3 218	-25	-25	-62 528	-3 243
Ringbiomajanduse arendamine	-7 712	-144	-1	-1	-7 713	-145
Põllumajandus- ja toidusektori konkurentsivõime arendamine	-129 350	-8 736	-44	-44	-129 395	-8 780
Noorte põllumajandusettevõtjate tegevuse arendamine	-11 697	-542	-6	-6	-11 703	-547
Turukorraldus ja kaubanduspoliitika rakendamine	-119 167	-2 041	-18	-18	-119 186	-2 059
Ühistegevuse ja koostöö arendamine	-1 611	-791	-30	-30	-1 641	-821
Eesti toidu kuvandi ja müügiõimekuse edendamine	-3 820	-1 318	-2	-2	-3 822	-1 320
Kutselise kalapüügi korraldamine	-10 336	-1 395	-29	-29	-10 364	-1 423
Vee-elusressursside töötlemine ja turustamine	-6 931	-684	-4	-4	-6 935	-688
Vesiviljeluse arendamine	-2 903	-456	-2	-2	-2 905	-458
Kalavarude haldamine ja kaitse	-5 487	-855	-3	-3	-5 490	-858
Tulemusvaldkond: ELUKESKKOND, LIIKUVUS JA MERENDUS	-342 375	-158 396	2 861	2 861	-339 514	-155 535
Regionaalarengu programm						
Regionaal- ja maaelu poliitika kujundamine ja rakendamine	-152 345	-26 134	-14	-14	-152 360	-26 149
Maa ja ruumiloome programm						
Põllumajandusmaa ja maaparanduse poliitika kujundamine	-20 488	-5 396	2 876	2 876	-17 613	-2 521

Muudatusega suunatakse 2 879 770 eurot Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile, vt täpsemalt selgitust vastava valitsemisala valitsemisalade vaheliste muudatuste juures.

Valitsemisalade vaheline muudatus

Riigi Kinnisvara AS ja Rahandusministeerium loobusid nelja riigimaja puhul ühtsest üürilepingust, sellega seoses suunab **Vabariigi Valitsus 685 993 eurot Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi** valitsemisalasse Maaelu Teadmuskeskuse, Põllumajandus- ja Toiduameti, Põllumajanduse Registrite ja

Informatsiooni Ameti ning Riigi Laboriuuringute ja Riskihindamise Keskuse eelarvesse riigimajade üüriks.

SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 8. Siseministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

	2025. aasta riigieelarve eelnõu		Muudatus II lugemisele		2025. aasta täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-555 090	-466 763	3 565	3 565	-551 525	-463 198
Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS	-508 844	-451 385	3 531	3 531	-505 313	-447 854
Ennetava ja turvalise elukeskkonna kujundamise programm						
Õnnetuste, süütegude ja varakahjude ennetamine	-8 489	-7 282	-1	-1	-8 490	-7 283
Siseturvalisuse vabatahtlike kaasamine	-8 352	-8 173	7	7	-8 345	-8 166
Turvalise keskkonna kujundamine	-22 296	-21 354	-20	-20	-22 316	-21 374
Kiire ja asjatundliku abi programm						
Hädaabiteadete vastuvõtmine ning abi väljasaatmine	-8 705	-8 353	2	2	-8 703	-8 351
Avaliku korra tagamine	-77 044	-73 476	47	47	-76 997	-73 429
Demineerimine	-6 027	-5 584	-4	-4	-6 032	-5 588
Päästmine maismaal ja siseveekogudel	-82 668	-78 446	4 269	4 269	-78 399	-74 177
Abi osutamine Eesti päästepiirkonnas	-16 604	-12 254	-48	-48	-16 652	-12 301
Süüteomenetlus	-38 469	-36 715	-29	-29	-38 499	-36 744
Kindla sisejulgeoleku programm						
Põhiseadusliku korra tagamine	-57 525	-57 100	-16	-16	-57 541	-57 117
Raske ja organiseeritud kuritegevuse vastane võitlus	-42 743	-37 128	-37	-37	-42 780	-37 164
Elanikkonnakaitse, kriisideks valmisolek ja nende lahendamine	-10 741	-10 095	-2	-2	-10 742	-10 097
Piirihaldus	-60 912	-40 999	-679	-679	-61 590	-41 678
Eesti arengut toetava kodakondsus-, rände- ja identiteedihalduspoliitika programm						
Rände- ja kodakondsuspoliitika kujundamine ning elluviimine	-10 839	-7 740	26	26	-10 813	-7 714
Migratsioonijärelevalve	-7 691	-6 281	-14	-14	-7 705	-6 295
Isikute tõsikindel tuvastamine ja dokumentide väljaandmine	-18 632	-12 129	47	47	-18 586	-12 082
Targa ja innovaatilise siseturvalisuse programm						
Tasemeõpe ja täienduskoolitus Sisekaitseakadeemias	-26 287	-23 782	-22	-22	-26 309	-23 804
Sisekaitseakadeemia teadus-, arendus- ja innovatsioonitegevus	-2 992	-2 981	1	1	-2 991	-2 981
IKT-teenuste pakkumine SIMi valitsemisalast väljapoole	-1 828	-1 514	4	4	-1 824	-1 509

	2025. aasta riigieelarve eelnõu		Muudatus II lugemisele		2025. aasta täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
Tulemusvaldkond: SIDUS ÜHISKOND	-17 425	-15 378	34	34	-17 391	-15 343
Kogukondliku Eesti programm						
Kogukondliku arengu toetamine	-4 216	-3 395	1	1	-4 215	-3 394
Usuvabaduse tagamine	-765	-763	1	1	-764	-762
Nutika rahvastikuarvestuse programm						
Rahvastikuregistri andmekvaliteedi tõstmine	-4 097	-3 463	18	18	-4 079	-3 446
Rahvastikuregistri kasutusmugavuse parandamine	-3 416	-2 826	14	14	-3 401	-2 811
Erakondade rahastamise programm						
INVESTEERINGUD	-50 619	-29 610	-3 463	-3 463	-54 082	-33 073
Muud investeeringud kokku	-26 321	-19 681	-3 463	-3 463	-29 783	-23 144

Muudatusega suunatakse 101 494 eurot Justiitsministeeriumile ja 1440 eurot Vabariigi Valitsuse reservi, vt täpsemalt selgitust vastava valitsemisala valitsemisalade vaheliste muudatuste juures.

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes ja investeeringutes)

Muudatusega suunatakse vahendeid kulude ja investeeringute vahel ümber:

- kulude eelarvest suunatakse elanikkonnakaitse ja kriisideks valmisoleku tõstmise tegevuste odavnemise arvelt tekkinud jäägid (4 272 131 eurot) investeeringutesse, et katta kolme lõhkamiskoha (Kardla, Lõhangu, Potsepa) ehitamisega kaasnevad kulud. Lõhkamiskohtade loomise ajakava ja täpsed investeeringuvajadused ei olnud 2025 riigieelarve planeerimise etapis veel selgunud.
- eelarve planeerimise käigus on osutunud vajalikuks suunata SMITi IT investeeringutest vahendid kulude eelarvesse (0,7 mln eurot), et teostada algselt planeeritust suuremas mahus arendustöid SMITi lepinguliste töötajatega ning teha väiksemas mahus sisseostetavaid arendustöid.
- valve- ja läbipääsusüsteemide investeeringute arvelt suunatakse vahendid kulude eelarvesse (0,1 mln eurot), et katta seiretehnikateenuse kulud 2025. aastal. Valve- ja läbipääsusüsteemide 2025. aasta investeeringute prognoos on osutunud esialgselt planeeritust väiksemaks.

SOTSIAALMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 9. Sotsiaalministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

	2025. aasta riigieelarve eelnõu		Muudatus II lugemisele		2025. aasta täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-7 468 957	-196 694	31	31	-7 468 926	-196 662
Tulemusvaldkond: HEAOLU	-5 016 611	-123 740	-64	-64	-5 016 675	-123 804
Tööturuprogramm						

	2025. aasta riigieelarve eelnõu		Muudatus II lugemisele		2025. aasta täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
Kvaliteetse tööelu tagamine ja areng	-14 754	-1 339	-1	-1	-14 754	-1 340
Vanemaealiste programm						
Pensionisüsteemi kujundamine ja hüvitiste maksmine	-3 838 203	-6 433	-22	-22	-3 838 224	-6 455
Sotsiaalhoolekande programm						
Pikaajalise hoolduse poliitika kujundamine, KOV võimestamine	-16 226	-4 071	-0,148	-0,148	-16 226	-4 071
Hoolekande kättesaadavuse tagamine ja toimetuleku toetamine	-152 115	-67 343	-20	-20	-152 135	-67 364
Laste ja perede programm						
Hüvitised ja toetused lastele ning peredele	-936 229	-3 922	-15	-15	-936 244	-3 937
Abivajavaid lapsi ja peresid toetavad teenused	-36 712	-27 719	-5	-5	-36 717	-27 724
Lapsi ja peresid toetavate meetmete arendamine ja pakkumine	-4 095	-2 168	-0,248	-0,248	-4 095	-2 168
Teenused ohvritele ja vägivallatsetajatele	-9 076	-6 920	-1	-1	-9 077	-6 921
Tulemusvaldkond: TERVIS	-2 444 216	-72 953	95	95	-2 444 120	-72 858
Tervist toetava keskkonna programm						
Vee, õhu, müra ja kiirgusega seotud terviseriskid	-2 995	-2 450	29	29	-2 966	-2 421
Kemikaalide ohutus ja riskide vähendamine	-1 728	-1 589	9	9	-1 719	-1 580
Toodete ja teenuste ohutus ning riskide vähendamine	-5 044	-3 052	20	20	-5 025	-3 032
Tervist toetavate valikute programm						
Terviseriskide ennetamise ja tervise edendamise korraldamine	-8 284	-6 071	-62	-62	-8 346	-6 133
Vaimse tervise edendamine	-2 129	-2 067	-3	-3	-2 132	-2 070
Tasakaalustatud toitumise ja füüsilise aktiivsuse edendamine	-685	-674	-11	-11	-696	-684
Uimastite tarvitamise ennetamine ja vähendamine	-4 955	-4 820	-10	-10	-4 965	-4 830
Nakkushaiguste leviku tõkestamine (HIV, TB ja hepatiidid)	-6 760	-6 719	89	89	-6 671	-6 630
Inimkeskse tervishoiu programm						
Personali võimekus, juhtimine ja vastutus	-6 941	-5 441	0,140	0,140	-6 941	-5 441
Tervishoiuteenuste mudelite ümberkujundamine	-23 072	-7 586	4	4	-23 068	-7 582
Tervisesüsteemi kvaliteet ja patsiendihutus	-3 914	-3 366	13	13	-3 900	-3 352

	2025. aasta riigieelarve eelnõu		Muudatus II lugemisele		2025. aasta täpsustatud eelnõu	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
Ravimite, verepreparaatide ja meditsiiniseadmete kättesaadavus	-10 596	-3 531	0,123	0,123	-10 596	-3 531
Nakkushaiguste leviku tõkestamine (vaktsineerimine, AMR)	-3 664	-3 130	17	17	-3 648	-3 114

Muudatusega suunatakse 100 833 eurot Rahandusministeeriumile, vt täpsemalt selgitust vastava valitsemisala valitsemisalade vaheliste muudatuste juures.

Valitsemisalade vaheline muudatus

Sotsiaalministeeriumi valitsemisala eelarvesse suunatakse **Vabariigi Valitsuse reservist 69 625 eurot** täiendavaid vahendid RKAS üürikuludeks, kuna täpsustusid Sotsiaalkindlustusameti ja Terviseameti rendipindade vajadused.

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Sotsiaalministeeriumi valitsemisala- siseselt muudetakse programmitegevuste ning asutuste vahelisi kulusid. Tervise Arengu Instituut suunab vahendid Sotsiaalkindlustusametisse, kuna teenuste (vanemlike oskuste arendamine, noorukite sõltuvusravi teenus) pakkumine liigub teise asutusse. Lisaks täpsustatakse programmitegevuste kaudsete kulude jaotust.

II MUUDATUSED TEKSTIPARAGRAHVIDELE

Asendada § 6 lõikes 3 arv „526 349” arvuga „552 038”.

Paragrahvis 6 on välja toodud institutsioonide ja üksuste eelarved, kes rahvusvahelise õiguse või seaduse alusel peavad oma sisulises tegevuses olema sõltumatud ja iseseisvad. Sellised institutsioonid tegutsevad suurema organisatsiooni koosseisus ja riigieelarve tähenduses on nende eelarved kas osa põhiseadusliku institutsiooni või ministeeriumi valitsemisala eelarvest. Struktuurse kuuluvuse ja eelarve üldise korralduse tõttu võiks seetõttu jääda mulje eelarvelisest sõltuvusest, seetõttu tõusetuda küsimus ka tegevuse sõltumatusest ning usaldusväärsest.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium aitab katta Soolise Võrdõiguslikkuse ja Võrdse Kohtlemise Voliniku Kantselei 2025. aasta eelarve kärbet. Seoses sellega suureneb Soolise Võrdõiguslikkuse ja Võrdse Kohtlemise Voliniku Kantselei 2025. aasta eelarve 25 689 eurot.